

Zpravodaj TECHNOhrátky

červen | 2024

TECHNOhrátky

www.klickevzdelani.cz/technohratky

 Pardubický kraj

Speciální bulletin projektu TECHNOhrátky Pardubického kraje

MIROSLAV KRČIL: V HLINSKU JSME STÁLE NA ZAČÁTKU

Také předposlední letošní zastávku TECHNOhrátek, která se uskutečnila v závěru května na Gymnáziu K. V. Raise a SOU Hlinsko, provázela velký zájem žáků základních škol o účast. Projekt navštívil učiliště, znovuobnovené v roce 2017, potřeťi za sebou a pokaždé se potvrdilo, že i tři vyučované obory (elektrikář, truhlář, výrobce potravin–mlékař) jsou lákadlem pro školáky z blízkého i ze vzdálenějšího okolí. Tato skutečnost potěšila i Miroslava Krčila, starostu Hlinska a současně radního Pardubického kraje pro životní prostředí, venkov a zemědělství, jenž patřil k hlavním iniciátorům návratu řemesel do města.

PTÁME SE

Jak jste spokojen s vývojem na hlineckém učilišti?

Řekl bych, že v Hlinsku jsme stále ještě na začátku, přestože samotné učiliště už několik let funguje. Urazili jsme

však už obrovský kus cesty, přesto spousta věcí je stále ještě před námi. Nyní bude záležet i na novém vedení školy, které nedávno vzešlo z konkursního řízení, jak dokáže využít příležitost k dalšímu rozvoji. Město Hlinsko se samozřejmě vynasází vytvořit k tomu co nejlepší podmínky společně s Pardubickým krajem jako zřizovatelem školy. To je slib, na jehož realizaci se chci i nadále podílet.

Očekával jste, že situace na učilišti se bude od jeho opětovného zrodu vyvíjet tak pozitivně, nebo převládaly určité obavy z kroku do neznáma?

První kroky ke znovuotevření učiliště, které jsou důležité, ale v podstatě nejsou vidět, jsme podnikali už před deseti lety. V průběhu celého období jsme se setkávali s nejrůznějšími překážkami, ale u tak náročného projektu se to dalo předpokládat.

Zvládli jsme je, ačkoliv úplně na všechno se připravit nedá. Jsem rád za to, kam jsme se posunuli, i za to, že se nám podařilo odborné školství ve městě rozvinout do současné podoby. Dnes už lze považovat učiliště za stabilní součást vzdělávacího systému nejen v Hlinsku, v okolním regionu, ale i v rámci Pardubického kraje.

Jaké jsou ohlasy veřejnosti a především zaměstnavatelů na existenci SOU Hlinsko?

Jsou jednoznačně kladné, i když zpočátku jsme u některých lidí naráželi na lehkou nedůvěru, zda je vůbec možné odborné školství do Hlinska vrátit. Zůstali jsme však poměrně zatvrzelí a domnívám se, že právě to byl jeden z faktorů, který rozhodl o tom, že se náš záměr podařil a učiliště znovu začíná oslovovat žáky nejen ve městě, ale i širokém okolí.

Pomáhá podle vás také projekt TECHNOhrátky k šíření povědomí o hlineckém učilišti?

TECHNOhrátky jsou modelem toho, jak v obecném měřítku zatraktivnit střední odborné školství. Mají moji maximální podporu, protože je to velice dobrý projekt. Každá taková aktivita má smysl, neboť sice v budoucnu za nás možná bude mnoho věcí řešit umělá inteligence, ale šikovné české ruce řemeslníků budou vždy potřeba. Pro hlinecké učiliště jsou rozhodně přínosem a pomocníkem.

„Učiliště už lze považovat za stabilní součást vzdělávacího systému.“

TECHNOhrátky HLÁSÍ: OSM AKCÍ A HURÁ NA PRÁZDNINY

Osť akcí a teď hurá na prázdniny! Právě tak si TECHNOhrátky rozvrhly kalendář první poloviny své dvanácté sezony. V květnu a červnu se uskutečnily tři plánované akce.

SOU OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY, 15. května – 100 žáků z osmi ZŠ:

V soutěži manuálních činností zvítězila výprava ZŠ Králíky, vědomostní kvíz vyhráli žáci ZŠ Jindřicha Pravečka z Výprachtic.

NA NÁVŠTĚVĚ

GYMNÁZIUM K. V. RAISE A SOU HLINSKO, 29. května – 100 žáků z osmi ZŠ:

Rukodělné aktivity se nejvíce vydařily školákům ZŠ Resslerova z Hlinska, v kvízu Hej Ty, víš to?! excelovali zástupci ZŠ Pardubice-Ohrazenice.

GYMNÁZIUM A GRAFICKÁ SOŠ PŘELOUČ, 19. června – 123 žáků z deseti ZŠ:

Ovocný dort za manuální činnosti získalo družstvo ZŠ Rohovládová Bělá, vědomostní soutěž ovládli reprezentanti ZŠ Heřmanův Městec.

„První polovinu sezony ukončila akce v Přelouči.“

ZAJÍMAVOSTI

TECHNOhrátky

VYPRODANÝ PODZIM

Vážené dámy, vážení pánové, TECHNOhrátky si dají přes léto dlouhou přestávku, ale o jejich průběh na podzim nemusí mít nikdo obavy. Na přelomu května a června jsme totiž oslovili základní školy, abychom zjistili předběžný zájem o účast na zářijových a říjnových akcích, a jejich reakce nás (opět) dost zaskočila. Pozitivní je, že všechny chystané zastávky projektu jsou už nyní víc než solidně zaplněné (přes 130 žáků) a třeba pardubická Potravina či „zétéška“ v Litomyšli doslova přeplněné (300 školáků)! Bohužel, tak velkou kapacitu k dispozici nemáme, proto bude tentokrát volba, koho na akci nominovat, nesmírně složitá. Přestože nás mimořádná poptávka po TECHNOhrátkách velice těší, na druhou stranu nás z toho tentokrát jímá tak trochu hrůza. Dobré je, že na tento – samozřejmě spravedlivý – výběr máme celé prázdniny. Tak je zatím nekažme sobě, ani vám! Krásné léto přejí všem

Helena Bártlová, Vladimír Zemánek, organizátoři projektu TECHNOhrátky

NA POČTU NEZÁLEŽÍ

Kuriózně skončila soutěž manuálních aktivit na TECHNOhrátkách na Gymnáziu a grafické SOŠ Přelouč. Zvítězilo v ní totiž družstvo ZŠ Rohovládová Bělá, jež tvořily pouze čtyři žákyně osmé třídy! Při plnění činností však jasně předčily devět dalších výprav, z nichž některé měly i dvacet členů. Rekord z minulosti ale drží minitým ze ZŠ Jablonného nad Orlicí, jenž ve složených pohybových dvou školáků získal ovocný dort v SŠ automobilní Ústí nad Orlicí.

CITÁT MĚSÍCE

„Organizace byla skvělá a žáci si užili nejen práci, ale také soutěže. Byla to skvělá příležitost k objevování technických dovedností i k posilování týmové spolupráce a soutěživosti.“

Jana Knollová, ředitelka ZŠ Chvalčice po akci TECHNOhrátek v Třemošnici

K ŽIDLÍ NAŠEL INSPIRACI V KADEŘNICKÉM SALONU

Kutil, koumák, sběratel a talentovaný experimentátor. Právě tato charakteristika snad nejuvštější vystihuje Vojtěcha Čížka. Dvacetiletý mladík ze Sázavy je byl nejen úspěšným studentem čtvrtého ročníku oboru mechatronik elektrotechnik (mechatronik) na SOŠ a SOU Lanškroun, ale také odvážným novátorem. Polohovatelná elektronická židle, kterou sám zkonstruoval, je natolik mimořádným projektem, že nepochybně nalezne široké uplatnění v mnoha oblastech.

PŘÍBĚH

Jak se zrodil tvůj nápad sestavit podobnou židli?

Zapojil jsem se do soutěže AMAVET, které se každoročně účastní studenti středních škol se svými technickými a vědeckými projekty. Přihlásil jsem tam elektronicky polohovatelnou kancelářskou

židli k počítači, k níž jsem vytvořil i celou konstrukci. Pracoval jsem na tom asi tři měsíce.

Kde jsi našel inspiraci?

Jednou jsem navštívil kadeřnictví v našem školním salonu a všiml si, že děvčata musela při nastavování nebo změně polohy křesla neustále šlapat nohama na páčku. Tak mě napadlo jim práci trochu ulehčit.

Na jakém principu vlastně židle funguje?

Jeden můj prototyp je už zcela funkční. Má dva lineární aktuátory, které ovládají sklápění opěrky, a má i svou vlastní Wi-Fi. Prostřednictvím webových stránek ovládanými přes mobilní telefon nebo počítač lze pohybovat sedadlem nahoru a dolů.

Získal jsi v rámci AMAVET nějaké ocenění?

Z krajského finále v Pardubicích jsem postoupil až do celorepublikového v Praze. Úspěch mi pomohl také ke stipendiu na Univerzitě Pardubice, pokud se tam rozhodnu pro studium oboru mechatronika na Fakultě elektrotechniky a informatiky. Zvažuji však ještě strojní inženýrství na VUT v Brně.

Kde může mít tento mechatronický výrobek uplatnění?

Kromě kadeřnických nebo kosmetických salonů třeba i v lékařství nebo v kancelářích.

Proč sis vybral studijní obor mechatronik elektrotechnik?

Odmalička jsem byl kutil a šťoural se v různých přístrojích. Hodně mě bavila samozřejmě elektrotechnika, a když jsem objevil nějakou zajímavou věc, tak jsem se ji snažil sestavit nebo napodobit. Mám však ještě jednoho velkého koníčka, jímž je sbírání starých motocyklů – mopedů, pionýrů a dalších retro strojů. Momentálně jich mám doma asi dvacet.

Co je podle tebe na tvém oboru hezké?

To, že je to různorodý proces. Když chceme vytvořit nějaký projekt, musíme ho sami vymyslet, nakreslit, konzultovat a nakonec realizovat.

„Můj výrobek může najít uplatnění v lékařství nebo v kancelářích.“

SOUTĚŽ TECHNOhrátek „ŘEMESLO DOMA NA PRÁZDNINY“

Mladí kutilové půjdou znovu do akce. TECHNOhrátky jsou tradičně spjaty s dlouhodobými doprovodnými soutěžemi pro žáky středních odborných i základních škol. Velkou oblibu si získaly především minulé tři ročníky soutěže Řemeslo doma, které nabídly jedinečnou galerii skvělých výrobků. Také letos připravili organizátoři další výzvu pro zručné kreativity – tentokrát s podtextem „Řemeslo doma na prázdniny“.

NA NÁVŠTĚVĚ

Soutěž má prakticky shodné podmínky jako ty předcházející. Účastníci mohou vytvořit v průběhu letních prázdninových měsíců jakýkoliv vlastnoruční artefakt, který má vztah k technickým či jiným odborným dovednostem. Může být vyroben z kovu, papíru, plastu, textilu nebo jiného materiálu v domácích podmínkách, tj. v rodinných dílnách, garážích, obývacích pokojích či kuchyních. Termín pro odevzdání práce bude 15. říjen letošního roku.

„Soutěžní tým by měl tvořit ideálně jednotlivec nebo maximálně dva žáci, přičemž každá

zúčastněná škola může přihlásit tři výrobky.

Účastníci budou rozděleni do dvou kategorií – pro základní a střední odborné školy. V prvních dvou ročnících se nám však intenzivně hlásili také školáci ze šestých a sedmých tříd, takže jsme i pro ně připraveni vyhlásit samostatnou podkategorii,“ připomíná Helena Bártlová, manažerka projektu TECHNOhrátky.

Nejlepší práce určí na základě bodování odborná porota, o vítězích na facebookovém profilu

TECHNOhrátek bude rozhodovat veřejnost. Autoři nejlepších prací získají hodnotné ceny v podobě elektrotechniky, akupřístrojů, knih či poukázek na IT příslušenství.

STATISTIKA

POLOLETNÍ BILANCE

Souhrnná statistika projektu TECHNOhrátky Pardubického kraje po letošní osmé akci dvanáctého ročníku je následující:

Počet akcí v roce 2024: 8

Celkový počet akcí: 144

Počet zapojených středních odborných škol: 26

Počet zúčastněných žáků v roce 2024: 927

Celkový počet zúčastněných žáků: 18 359

Počet zapojených základních škol v roce 2024: 47

- 11 z okresu Pardubice
- 11 z okresu Ústí nad Orlicí
- 9 z okresu Svitavy
- 12 z okresu Chrudim
- 3 z okresu Šumperk
- 1 z okresu Kutná Hora

Celkový počet zapojených základních škol: 128

- 113 z Pardubického kraje
- 3 z Olomouckého kraje
- 3 ze Středočeského kraje
- 7 z Polska
- 1 z Královéhradeckého kraje
- 1 z Kraje Vysočina

Nové školy v projektu: 1

- ZŠ Žleby (okr. Kutná Hora)

Počet prezentovaných oborů v roce 2024: 27

Celkový počet prezentovaných oborů: 69

Počet základních škol, které získaly ovocné dorty: 92

Nejúspěšnější základní školy v počtu získaných ovocných dortů:

- ZŠ Prodloužená, Pardubice-Polabiny II – 14
- ZŠ Chrást – 13
- ZŠ Jindřicha Pravečka, Výprachtice – 13
- Masarykova ZŠ Polička – 9
- ZŠ Resslerova, Hlinsko – 9
- ZŠ Horní Čermná – 8

TERMÍNY AKCÍ 2024

- 27. 3. SOŠ a SOU technické Třemošnice
- 3. 4. SŠ technická a dopravní G. Habrmana Česká Třebová
- 17. 4. SOU zemědělské Chvaletice
- 24. 4. PSŠ Letohrad
- 30. 4. SOŠ a SOU Lanškroun
- 15. 5. SOU opravárenské Králíky
- 29. 5. Gymnázium K. V. Raisa a SOU Hlinsko
- 19. 6. Gymnázium a grafická SOŠ Přelouč
- 11. 9. SŠ stavební Vysoké Mýto
- 18. 9. SPŠ potravinářství a služeb Pardubice
- 25. 9. SOU Svitavy
- 23. 10. SŠ zahradnická a technická Litomyšl
- 20. 10. SŠ gastronomická a technická Žamberk
- 13. 11. SOŠ a SOU obchodu a služeb Chrudim
- 27. 11. SŠ technická Vysoké Mýto